

GÖRÜLMEMİŞ MEKTUPLAR

Hazal Yılmaz

© KARAKARGA YAYINLARI 314

*Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü,
telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.*

GÖRÜLMEMİŞ MEKTUPLAR

Hazal Yılmaz

Genel Yayın Yönetmeni: Mustafa Kutlukhan Perker

Yayın Koordinatörü: Mesud Ata

Editör: Seçil Epik

Reklam ve Tanıtım Müdürü: Bilgen Ülgen

1. Baskı: Ekim 2020

ISBN: 978-625-7217-09-5

*İmtiyaz Sahipleri: Yelda Cumaloğlu, Mustafa Kutlukhan Perker
KaraKarga Yayınları, Destek Yayınları'nın alt kuruluşudur.*

Yayıncı Sertifika No: 13226

Adres: Abdi İpekçi Cad. No 31/5

Nişantaşı / İstanbul

Tel: (0 212) 252 22 42

Fax: (0 212) 252 22 43

 karakarga.com

 info@karakarga.com

 karakargayayinlari

 karakargayayinlari

 karakargayayin

Baskı: Deniz Matbaa Mücellit

Adres: Maltepe Mahallesi Hastane Yolu,

Sokak No 1/6 Zeytinburnu - İstanbul

Tel: 0 212 613 30 06

Matbaa Sertifika No: 48625

Düşünce suçlusu olarak hayatının dörtte birini cezaevinde geçiren babamın, yazdığı, GÖRÜLDÜ damgasıyla evimize ulaşan mektuplarla büyüdüm. İki kişinin birbirine hayatlarının en mahrem anlarını anlattığı, başka ülkelerde teslim alınması, açılması, okunması suç sayılan sayfalar, seksen dönemi Türkiye’inde birkaç kişinin onayı olmadan sahibine ulaşamayan kâğıt parçalarıydı. Çocukluğum, babama derslerde öğrendiklerimi anlatmak, arkadaşlarımı tanıştırmak, sabah kahvaltısında yediğim kekikli zeytinden haber vermek için mektuplar yazarak başladı. Bu satırlarda sansürsüzdüm. Resim yapmayı sevmediğimden (yeteneğim hiç yoktu), sıra arkadaşım olmaması için öğretmene ricalarda bulunduğum Murat’tan (sürekli yanındakilere vuran bir çocuktu), bahçede oynadığım saatleri sınırlayan anneanneme kızgınlığımdan bahsettim. Babam, Murat’ın ailesinden birinin şiddet eğilimi olabileceğini düşündüğünü, ona yardım etmek için arkadaş olmayı denememi, resim yapmak için yeteneğim olması gerekeceğini, öyle olsa hayatta pek çok güzellikten mahrum kalacağımı, önemli olanın gayret olduğunu, anneannemle bahçe saatlerinde yaşanan aksaklıkları konuşacağını yazdı bana. Mektubun sorunları çözeceğine kayıtsız şartsız inandım. Bu yüzden her sabah ağlayan SeLEN’e annesinin onu evde beklediğini, bu kadar gözyaşına gerek olmadığını hatırlatmak için katlanmış kâğıtlar yolladım. Mahallede posta kutularına “bugün çok istediğiniz bir hayal kurun, yarın

gerçekleşebilir” gibi notlar bıraktım. Aynı anda üç işte çalışan annemin yastığının üzerine mektuplar ilişitirdim onu sevdiğimi ilan eden. Yıllar içinde uzaktakilere, gideceğim yerlerdeki kendime, bırakılanlara, bırakılamayanlara çok mektup yazdım. Çok mektup kaybettim. Çok mektup bekledim. Sahaflardan çok mektup topladım. O mektuplarda yazılanlara çok ağladım. Çok mektup yırttım, çok mektubu buruşturup attığım çöplerden topladım. Çok yabancıyla mektup sayesinde tanıştım. Çok sevgiliden mektupla ayrıldım ama mektuptan hiç ayrılmadım. Mektup yasaksızlıktı. Mektup yalansızlıktı. Mektup vazgeçmeyişti. Mektup iki uzak noktayı bağlayan yakınlıktı. Yaşadığımızın deliliydi, mektup.

eylül, yaşamının delilinde

Babam 748 yıl cezaıyla dünyada en uzun süreli hapis cezasına çarptırılan gazeteci. Kırk üç yıllık hayatının 11 yılını cezaevinde geçirdi. Kapalı, yarı açık, E tipi, F tipi, voltada, hücrede, ranzanın üstünde, avluda, masa tenisi sırasında yaşadığı bu yıllarda mektup beni ona, onu bana tanıştıran, yakınlaştıran aracıydı. Tükenmezle, kurşun kalemle, dolma kalemle, çizgili, A4, parşömen, kese kâğıdına, kitapların en arkasında kalan boş sayfalara yazılmış mektuplar, üzerinde GÖRÜLDÜ damgasıyla da olsa eve ulaştığında bu birkaç açıdan harikaydı.

Bir: Eğer cezaevlerine pastel boya, cetvel, kurşun kalem, resim defteri sokulmasına izin verildiği bir dönemden geçiliyorsa, içinde bulmacasından spor sayfalarına kadar tam teşekküllü gazetemini yeni sayısını okuyabilecektim. Noktaları birleştirme yöntemiyle ismini Bruno koyduğum bir köpeğim bile olabilirdi bu sayıda.

İki: Benim annemden istediğim, annemin alıp açık görüş sırasında babama ulaştırdığı, onun da posta yoluyla bana yolladığı Afacan Beşler ya da Gizli Yediler kitap serilerinin sonuncusu, içinde babamın el yazısıyla önce yemek masasında, “önündeki tabağı bitirsen, sonra okusan” uyarılarına aldırmandan kucağımda, sonra bir daha okumak için komidinde, en son olarak da en sevdiğim yerlerin altı çizilmiş, düşündüklerim notlar alınmış olarak babamı göreceğimizde götürülecek ceviz, vişne, eriklerin yanında yerini alacaktı.

Üç: El işi kâğıtlarından yapılma bir kurbağa ya da baykuş veya

leylek, nasıl yapılacağına dair açıklamaların olduğu notla birlikte koleksiyonuma katılacaktı. Origaminin ne olduğunu öğrenecek, kökleri Japonya'ya dayanan bu sanata hayranlık duyacak, atlası açıp Japonya'nın nerede olduğuna baktığımda 6,852 adadan oluşan 8500 km uzağımdaki bu ülkeye merak duyacaktım.

Dört: Trafalgar Meydanı'nda gördüğüm kukla oynatıcı, British Museum'da karşıma çıkan mumya, saatlerce yürüdüğümüz ve üşüdüğümüz parkların hikâyelerini anlattığım, ilk yurtdışı seyahatim olan Londra'dan yolladığım kartpostallar ranzasının yanındaki, İngilizce öğrendiği kasetlerin hemen üzerinde duvara yapıştırılmış olarak, kocaman gülümsediği fotoğrafla ve bir gün beraber oralara gittiğimizin hayalleriyle bana yolculuğa çıkacaktı.

Beş: Bir daha sarılacağımız zamana kaç gün olduğunu söyleyecekti.

Altı: Mektupları okuyup sakıncalı bulduğu bölümlerin üzerini çizen gardiyanların insafından geçerse okumam için bana yepyeni kitap önerileri verecekti.

Yedi: Arkadaşlarından, o hafta kaç dakika spor yaptığından, neler yediğinden, rüyasında gördüklerinden bahsedecekti.

Sekiz: Hâlâ, henüz, her şeye rağmen, hayattaydı.

Dokuz: Hayattaydı ve umutluydu. Bir gün, mektupların izlediği karayolunu takip ederek hiç görmediği, benim ona her eşyasını teker teker anlattığım eve varacaktı.

Babam, bana eve geliyor olduğu haberini verdiği son mektubundan iki yıl sonra öldü. Mektupları, bu dünyadan geçmediğinin, göçmediğinin, zamanın sadece ileri akmadığının, bazen durduğunun, kelimelerle ve anımsamalarla geri sarılabildiğinin kanıtı olarak yaşamaya devam ediyor.

eylül, babamın mektuplarında

Sana yazdığım ilk mektubun tarihi: anahtarı masanın üzerine fırlatıp gittiğin öğleden sonrası. Ay, gün olarak zamanını vermem mümkün değil. Sen, şehirden gidişimi görmek istemediğin, havaalanı vedalaşmalarını da hiç sevmediğinden herhangi bir gün, az sonra gelecekmişsin gibi evden çıkacağını söylemiştin günler öncesinden. Ben de hayatımdan gidişine tanıklık etmek istemediğimden günleri saymayı bırakmıştım.

Hoşçakal dedin. Ne sesinde ne de beni öptüğün anda boynuma değen elinde hissetmedim gidişini. Önümdeki kitaba dönecektim ki, anahtarın birkaç ay önce cilaladığın ahşap üzerinde suda seken taş gibi kayışını takip ettim. Hızını alamayıp sandalyeye oradan da yere kapaklandı. Bu artık bana, bu eve, camları açtığımızda içeri dolan havaya ait hissetmediğinin ilanıydı.

Anahtarsızlık; köksüzlük, bağımsızlık, özgürlük, veda bildirgesi idi. İkimizin dünyasını dışarıdaki pek çok kavgadan, endişeden, çığırtıdan ayıran anahtar, küskün, terk edilmiş, yerdeydi şimdi. Eşyaların ruhu var mı bilmiyorum, ama o an birlikte iç çektiğimizden eminim. Artık ne o ev, ne o sokak, ne o ülke ikimize ait değil ama masaya çıkarıp da koyduğun anahtar dünyanın her yerinde yanımda. İhtimalimizi anımsatıyor bana.

Zaman içerisinde tarihimizin almanağına dönüşen, yaşananlara şahitlik eden mektupların ilkini işte bu sahneden tam altı saat sonra, on beş dakika rötar, grev sebebiyle süresiz beklemeye

dönüştüğünde oturmaya karar verdiğim havaalanı barında, üç katı fiyat vererek içtiğim biramla gelen peçeteye yazmaya başladım...

“Uganda’daki haberler gibisin şu an. Gününün başlıklarında neler var, bilmiyorum. Havaalanındayım. Bir zamanlar ikimizi birbirine yaklaştıran yerde, şimdi, tek başıma. Philip Roth okuyorum. Baba Mirası. 86 yaşında, beyin tümörüyle yaşamakta olan Herman ve oğlu Philip’in hikâyesi. Bu sefer sahte isimler, mekânda kaymalar, zamanda değişimler olmadan, olduğu gibi, tüm şeffaflığıyla yazmış Philip hikâyesini.

Hayat akıyor etrafımdan. Uçaklarına yetişenlerin acelesi, bekleyenlerin uyuklaması, havaalanlarında yaşamaya alışanların sükunetiyle çevriliyim. Ağlayan bir bebeğin sesiyle önümde kayıp giden kelimelerden kopuyor aklım. Bir ihtimale. Senin sessizce yaklaşıp karşımdaki sandalyeye az önce aldığın dergileri, yanımdaki koltuğa bedenini yerleştirdiğin, başka hayatlara karar verdiğimiz değil, bir hayata birlikte savrulduğumuzun ihtimaline.

Gülümsüyorum bunu düşünürken. Buruk. Kasiyerle yaşadığın -Poşet ister misiniz? -İstemem, teşekkürler. -Ama plastiklerimiz geri dönüşümlüdür. -Yenilebilir olsa, yine de istemem, anekdotunu dinliyorum. Kahkaha atıyorum. İçimden değil ama. Etrafa yayılıyor sesim. Yanımdakiler endişeyle bakıyor yüzüme. Ağlasam neyin var evladım deyip çantalarındaki peçeteleri uzatanların, kahkaha ma şaşırmasına da ben şaşıyorum. Toplumsal ağıt yakabilir, yas tutabiliriz ama kahkaha gibi tek kişilik, hayattan zevk aldığımızı gösteren eylemler kapalı kapılar arkasında, ekran önünde ya da bir komedyenin varlığı vuku bulursa yapılmalı. Senin humorunu bilmiyorlar. Üzüliyorum onlar adına.

Elimdeki kitaba indiriyorum yine bakışlarımı.

Hayatımda yoksun. Artık demek istemiyorum çünkü o kelime ‘bir daha asla’nın eziyetini taşıyor üzerinde. Tek gerçek, şimdi olmadığın.

Şimdi de yoksun. İçinde bomba olmadığına ikna ettikten sonra eşyalarımı yanımdakilere emanet ettim, otuz metre ötedeki tuvalete gittim. Koşmadım, endişelenmesinler diye, hızla yürüdüm, büyük attım adımlarımı. Teşekkür edip yerime oturdum. Baktım. Şimdi de yoksun. Geleceğini beklemeden, gelirsən yanımdaki boş yere oturacağından emin yaşıyorum ben. Hayatımdaki varlığını hissetmek için görmeme ya da koklamama gerek yok. Ah! Uçağa çağırıyorlar. Hesa bı ödeyeyim de kapıyı bulayım. Bilirsin hiç sevmem sona kalmayı. İnince... yine yazarım.”

eylül sonu, havaalanında

Şans eseri oturduğum masanın ucunda iskemle çekmişti. Uçağını kaçırmıştı. Gideceği yer, orada varacağı insanlar onu kaçırmıştı aslında. İkimiz de başka hayatlara yol almamız gerekirken şans ya da kimi hikâyelerde kader eseri oradaydık. Çantasının açık fermuarından sarkan anahtarları anımsıyorum. Birileri ön gözünü kapat diye ikaz etti. Ha. Hep açık benim dedi. Dünyaya, insanlığa kayıtsız şartsız inanan, benim gibi bir budala daha diye düşündüm. Gülümsedim. Kendi kendime. O fermuara dokunmadı bile. Salataya nar ekşisi mi yoksa limon mu koyayım deme halinden, masadaki peynirleri kediye vermesinden mi yoksa anlattığı hikâyelerde ebeveyn yokluğundan mı bilemiyorum, annen ve baban boşandı mı, yoksa birinden biri öldü mü dedim ikinci duble bitmeden. Vefat mı etti diye sormadığına göre seninkilerden birinin de statüsü ölü galiba dedi. Güldük. Aslında gülünmeyecek bir olay gibi görünebilir ama annenin, babanın, kardeşinin, çocuğunun erken ölümü öksüzler kulübüne fahri üye yapar sizi. Ve orada ölenin ardından gülmek, kadeh kaldırmak cazidir.

Acılarımız birdi, sanırım o yüzden yakınlaştık. Annesini kanserden kaybettiğini anlattı. Benim de babam, kalp krizi dedim. Hastalığın beklemedikleri bir anda, ölümün ise artık onun hayatlarında olmayacağına alıştıkları bir zamanda geldiğini söyledi. Ben en azından veda edebildim, seninki çok ani olmuş dedi. Ne

garip ben de hep tersini düşünmüşümdür. Hayatın boyunca parasız kaldığında sana harçlık yollayan, evsizsen çocukluk odanı açan, beraber çıkılan yemeklerde yaşın kaç olursa olsun hesabı göstermeden halleden insanın gidişini izlemek, bir anda kaybetmekten çok daha zor olmalı. Patlıcan sever misin, diye konuyu değiştirdi, kimin acısı öbürünü döver paslaşmasını geride bıraktık.

Yaralarını anlatsana bana dedim. Gösterdi: bahçede çocuklarla kovboyculuk oynarken gözümü teğet geçip kaşıma saplanan plastik silah. Kardeşimle güreşirken çarptığım masa kenarı. V şeklinde. Topa vurmaya çalışırken içinden geçtiğim cam kapının bedeli yirmi altı dikiş. Baban seni döver miydi, annen sevdiğini söyler miydi, ağlamaktan utanır mısın, diye sorularımı değiştirdim.

Sonraki birkaç ayı uzun yollara çıkarak, anayoldan patikalara sapınca karşılaştığımız kayalıklardan denize balıklama atlayarak, hiç tanımadığımız insanların evlerinde misafir olarak, havaalanında güneye giden uçaklara binip çektiğimiz kurada çıkan ilk kasabaya giderek geçirdik. Biz, ikimiz, trambolinde zıplayan, salıncaktan atlayan, kumdan hayaller kuran, annelerimizin görüş alanından kaybolup yaramazlık kovalayan, denizden parmaklarımız buruşana kadar çıkmayan çocuklar gibiydik.

Hayatın monoton akışına karşı oynadığımız bu oyunun yarın iflas edebilecek bedenlerimize bir başkaldırı olduğunu düşünüyorum. En güzel aşk bizimkiydi. Hayır, bunu kimsede haset ya da imrenme yaratmak için söylemiyorum. On yıldır birbirlerinden ayrılmamış, bir gece başka şehirlerde yatmak zorunda kalsalar yuksuz kalan çiftlerle de karşılaştırmıyorum. En güzel aşk bizimkiydi, çünkü ikimize aitti. Evlerimiz vardı, ama yaz boyunca adım attığımızı hatırlamıyorum. Yuveyı birbirimizde bulmuş, birbirimizi daha çok tanımak için uykuyu beş saate indirmiş, yanımızda taşıdığımız kutunun içine kendimizden başka kimselere anlat-

madığımız sırlarımızı yazıp atmış, arada birini seçip yüksek sesle okumuş, açık pencereden dışarı atmış, kumsallarda çıplak uyumuş, doğduğumuz andan itibaren ölmeye başladığımız dünyada başımıza geleceklerin endişesinden çok olasılığına tutulmuştuk.

mayıs başı, aşkın ilk günlerinde

Aramızdaki tek zıtlık benim sana, senin bana bakıyor olmandı. O yüzden birbirimize çekilmiştik. İkimiz de aynı yöne bakmakta olsaydık görüş alanımızdaki başkalarıyla idik şimdi. Aşkta değildik.

Sen yeşil gözlü, esmer, benden kesinlikle daha uzun bir kadının yanında gözlerini açmakta olabilirdin pek çok sabah. Yumurtlama döneminde olduğundan sevişebilirdiniz. Çocuk istiyor olabilirdiniz çünkü. Ya da belki de bu onun fikri olabilirdi, sen ona istediklerini verecek kadar seviyor olabilirdin onu. Mutsuz olmazdın ama aynada ıslak saçlarının arasından elini geçirirken uzaklarda, ormanların, denizin, dağların arasında bir geleceği düşleyebilirdin. Beraber olduğun kadın, karın, sevgilin ya da partnerin olabilirdi. Arada bir aldatırdın onu. Önemli değildi ama. O bedenlerin hiçbirini üzerinde iz bırakmazdı. Koku da. Birbirinize iyi davranırdınız. Şefkat duyardınız. İş çıkışında arkadaşlarıyla buluşacağını söylediler. Kimlerle olduğunu sormaz, tamam derdin. Öpüşmezsiniz.

Ben yalnız uyanabilirdim aynı sabah. Bir gece önce yanından kaçtığım adamdan mesaj bulabilirdim telefonumda: duş alırken beni izlemek ister misin? Gözlerimi devirip, telefonu yatağın uzak köşesine fırlatabilirdim. Radyoyu açabilirdim. Müzik bana hep iyi gelir. Roisin Murphy - Non Credere çalabilirdi. Giyinirdim. Çorabın tekini bulamadığımdan iki ayrı renkte olurdu çoraplarım. Botların içinde kalırdı ama. Her sabah kahve aldığım sırada biriyle